Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 19 Νοεμβρίου 2026
(OR. en)

15597/26

JEUN 249
HYBRID 137
DISINFO 92
AUDIO 133
EDUC 446
AG 182
JAI 1407
FREMP 346
SOC 731
TELECOM 541
COMPET 1329
DIGIT 296

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την ενδυνάμωση των νέων σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον πληροφοριών

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα ανωτέρω συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) κατά τη σύνοδό του στις 19 Νοεμβρίου 2026.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων
των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου,
σχετικά με την ενδυνάμωση των νέων σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον πληροφοριών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ,
ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΟΤΙ:

1. Το ψήφισμα σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027, περιλαμβανομένων του παραρτήματος 1 (Διάλογος της ΕΕ για τη νεολαία) και του παραρτήματος 3 (Ευρωπαϊκοί στόχοι για τη νεολαία)[1], προωθεί την ενισχυμένη συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής νέων με διαφορετικό υπόβαθρο. Μέσω των τριών βασικών πυλώνων της στρατηγικής — ενεργοποίηση, σύνδεση και χειραφέτηση— τονίζεται η σημασία της ουσιαστικής συμμετοχής, της προώθησης της αμοιβαίας κατανόησης και του εφοδιασμού των νέων στην Ευρώπη με τις ικανότητες και τις ευκαιρίες που είναι αναγκαίες για την ενεργό συμβολή σε μια ανθεκτική και συμπεριληπτική κοινωνία.

2. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων αναγνωρίζει τα δικαιώματα των νέων όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, τις ίσες ευκαιρίες και την προστασία από τις διακρίσεις, στηρίζοντας τη δημιουργία συμπεριληπτικών, ανθεκτικών κοινοτήτων στις οποίες οι νέοι συμμετέχουν ενεργά και είναι οικονομικά και κοινωνικά ασφαλείς.

---

1 Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027, ΕΕ C 456 της 18.12.2018, σ. 1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΣΙΟ ΩΣ ΕΧΕΙ:

3. Στην Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας[2], η οποία παρουσιάζει ένα συνεκτικό και στρατηγικό σύνολο μέτρων για την ενδυνάμωση, την προστασία και την προώθηση ισχυρών και ανθεκτικών δημοκρατιών σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για τη βελτίωση της συλλογικής ικανότητας των πολιτών να αντιμετωπίζουν τη χειραγώγηση των πληροφοριών και τις παρεμβάσεις από το εξωτερικό (FIMI) και την παραπληροφόρηση και να ενισχύουν την ανθεκτικότητα της κοινωνίας μέσω μιας προσέγγισης για το σύνολο της κοινωνίας.

4. Στην ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+)[3], τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού[4] και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου[5], το σχέδιο δράσης κατά του κυβερνοεκφοβισμού[6] και την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες[7] που αποσκοπούν στην προστασία, την ενδυνάμωση και τον σεβασμό των παιδιών και των νέων και της ιδιωτικότητας, της ασφάλειας, της ψυχικής υγείας και ευεξίας τους στο διαδίκτυο, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών που έχουν ως στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα δικαιώματά τους.

---

2 Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας: Ενδυνάμωση ισχυρών και ανθεκτικών δημοκρατιών, JOIN (2025) 791 final, έγγραφο 15387/25 του Συμβουλίου.

3 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Μια ψηφιακή δεκαετία για τα παιδιά και τις νέες/τους νέους: η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+), COM/2022/212 final, έγγραφο 9071/22 του Συμβουλίου.

4 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, COM(2021) 142 final, έγγραφο 7453/21 του Συμβουλίου.

5 Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού (Ιούνιος 2022), έγγρ. 10024/22.

6 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Σχέδιο δράσης κατά του κυβερνοεκφοβισμού «Πιο ασφαλείς στο διαδίκτυο, πιο δυνατοί μαζί», COM(2026) 71 final, έγγραφο 6361/26 του Συμβουλίου.

7 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

5. Στο ισχυρό νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων[8], η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και οι κατευθυντήριες γραμμές της για την προστασία των ανηλίκων[9], ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης[10], ο κανονισμός για την πολιτική διαφημιστική προβολή[11] και ο κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη[12], που παρέχει τους αναγκαίους μηχανισμούς για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης όλων των παραγόντων του ψηφιακού οικοσυστήματος.

---

8 Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1) και οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) ενόψει των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς (ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 69).

9 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 (C(2025) 6826 final), ΕΕ C, C/2025/5519, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj

10 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj

11 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj

12 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ΟΤΙ:

6. Το εξελισσόμενο περιβάλλον πληροφοριών και οι αυξανόμενες προκλήσεις όσον αφορά την ακεραιότητα των πληροφοριών αποτελούν πηγές αυξανόμενης ανησυχίας, με ευρύτερο κοινωνικό αντίκτυπο, τα οποία επισημαίνονται συστηματικά από τους νέους.[13] Η ανάληψη συντονισμένης δράσης από τα κράτη μέλη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι νέοι είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά και ουσιαστικά στον δημοκρατικό και στον δημόσιο βίο, ενισχύοντας έτσι τα θεμέλια μιας δίκαιης και ανθεκτικής κοινωνίας, μεταξύ άλλων για τις επόμενες γενιές.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΟΤΙ:

7. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της κοινωνίας έχει αναδιαμορφώσει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες, και ιδίως οι νέοι, συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο.

8. Υπάρχει ένα ταχέως μεταβαλλόμενο ψηφιακό οικοσύστημα, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) και των τεχνολογιών ΤΝ, το οποίο όχι μόνο διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο οι νέοι έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και τις ερμηνεύουν, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο παράγουν, καταναλώνουν και ανταλλάσσουν πληροφορίες.

9. Όλοι οι νέοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε ακριβείς, αξιόπιστες και φιλικές προς τους νέους πληροφορίες. Οι οργανώσεις νεολαίας[14] και οι υπηρεσίες ενημέρωσης της νεολαίας διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη στήριξη των νέων για την άσκηση αυτού του δικαιώματος, προωθώντας μια νοοτροπία κριτικής σκέψης και γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας που ωφελεί ολόκληρη την κοινωνία.

10. Οι νέοι βρίσκονται ενώπιον σημαντικών νέων ευκαιριών και προκλήσεων όποτε προσπελαύνουν, καταναλώνουν, ερμηνεύουν, ανταλλάσσουν και παράγουν πληροφορίες, εκφράζουν τη γνώμη τους και συμμετέχουν στον δημόσιο και δημοκρατικό διάλογο.

---

13 Bárta, O., & Moxon, D. (2025). EUYD11 Διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία που πραγματοποιήθηκε στο Λούμπλιν της Πολωνίας. Έκθεση της διάσκεψης. Zenodo. https://doi.org/10.5281/zenodo.15118224

14 Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων, ως οργανώσεις νεολαίας νοούνται οι οργανώσεις δράσεων για τη νεολαία και οι οργανώσεις που εργάζονται κυρίως με νέους.

11. Το περιβάλλον πληροφοριών προσφέρει ευκαιρίες συμμετοχής στα κοινά, αλλά εκθέτει επίσης τους νέους σε παραπλανητικό και πολωτικό περιεχόμενο. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα των νέων και να υποστηριχθεί η ενεργός συμβολή τους στη διαμόρφωση του ευρύτερου περιβάλλοντος πληροφοριών.

12. Οι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές δομές που υποστηρίζουν την ενημέρωση των νέων, όπως τα εθνικά συμβούλια νεολαίας, οι οργανώσεις νεολαίας, ο ERYICA, το Eurodesk και η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση ακριβών, αξιόπιστων, φιλικών προς τους νέους και προσβάσιμων πληροφοριών.

13. Οι επιγραμμικές πλατφόρμες συνιστούν σημαντικό μηχανισμό μέσω του οποίου οι νέοι μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους και να συνδεθούν με άλλα άτομα που έχουν παρόμοια ενδιαφέροντα, και χάρη στον οποίο μπορούν να καλλιεργήσουν κοινωνικές δεξιότητες και να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και αίσθημα κοινής ταυτότητας.[15]

14. Από μικρή ηλικία, οι νέοι εκτίθενται όλο και περισσότερο σε κυβερνοεκφοβισμό, διαδικτυακή παρενόχληση και άλλες μορφές επιβλαβούς συμπεριφοράς στο διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοϋποκίνησης βίας ή μίσους, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την ευεξία, την ψυχική υγεία, την κοινωνική ζωή, τη δημοκρατική συμμετοχή και τη δραστηριοποίησή τους στο ψηφιακό περιβάλλον πληροφοριών, ιδίως για τα κορίτσια και τις νέες γυναίκες που πλήττονται δυσανάλογα από όλες τις μορφές κυβερνοβίας.[16]

---

15 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 (C(2025) 6826 final), ΕΕ C, C/2025/5519, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj

16 Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση και την προστασία της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων στην ψηφιακή εποχή (Ιούνιος 2025), έγγρ. 10430/1/25 REV 1.

15. Οι νέοι πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού γραμματισμού, του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και στην ΤΝ, ώστε να υιοθετούν κριτική στάση κατά την πρόσβαση, την κατανάλωση, την ερμηνεία, την ανταλλαγή και την παραγωγή πληροφοριών στο διαδίκτυο. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω δεξιότητες και ικανότητες είναι υψίστης σημασίας για την προστασία και την ενδυνάμωσή τους στο περιβάλλον πληροφοριών.

16. Οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, οι οργανώσεις νεολαίας και άλλοι σχετικοί εμπειρογνώμονες και συμφεροντούχοι, όπως οι υπηρεσίες πληροφόρησης για τους νέους και τα Κέντρα Ασφαλούς Διαδικτύου, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των νέων ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες και να ασκούν τα δικαιώματά τους στο περιβάλλον πληροφοριών.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

17. Με τη χειραγώγηση των πληροφοριών και τις παρεμβάσεις από το εξωτερικό που διενεργούνται με συντονισμένο και συστηματικό τρόπο, μεταξύ άλλων από ορισμένους κρατικούς ή κρατικά χρηματοδοτούμενους δρώντες, επιδιώκεται η υπονόμευση της εμπιστοσύνης των νέων στους δημοκρατικούς θεσμούς, η αποδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, η πρόκληση σύγχυσης και η καλλιέργεια διχασμού στις κοινωνίες μας. Η στοχευμένη διάδοση των ανωτέρω πρακτικών, της παραπληροφόρησης και της εσφαλμένης πληροφόρησης εκμεταλλεύεται τα τρωτά σημεία και συνιστά σημαντική απειλή για την ακεραιότητα των πληροφοριών και τη δημοκρατική ανθεκτικότητα.

18. Η συνεχής έκθεση σε χειραγώγηση των πληροφοριών και παρεμβάσεις από το εξωτερικό, σε παραπληροφόρηση, εσφαλμένη πληροφόρηση και διαδικτυακή παρενόχληση μπορεί να οδηγήσει σε άγχος, κατάθλιψη, χαμηλή αυτοεκτίμηση, μοναξιά και άλλα ζητήματα υγείας ή συμπεριφοράς, ιδίως μεταξύ των νέων.[17]

---

17 Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση και την προστασία της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων στην ψηφιακή εποχή (20 Ιουνίου 2025),
έγγρ. 10430/1/25 REV 1· συμπεράσματα του Συμβουλίου για την καλύτερη ψυχική υγεία των γυναικών και των κοριτσιών με την προαγωγή της ισότητας των φύλων (2 Δεκεμβρίου 2024), έγγρ. 16366/24.

19. Χάρη στην προώθηση και τη διασφάλιση της ακεραιότητας των πληροφοριών, οι νέοι θα μπορούν να ασκούν το δικαίωμά τους να παράγουν, να αποκτούν πρόσβαση, να καταναλώνουν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες, καθώς θα είναι πιο ικανοί να κάνουν συνειδητές επιλογές και να πλοηγούνται στο ψηφιακό οικοσύστημα με αυτονομία, ενώ θα ενισχυθεί και η κριτική τους σκέψη και η ευαισθητοποίησή τους για τα κοινά.

20. Η αυξημένη εμπιστοσύνη των νέων στους δημοκρατικούς θεσμούς σε όλα τα επίπεδα μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την προώθηση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας, την ενίσχυση της αλληλεγγύης, τη συμβολή στην οικοδόμηση της ειρήνης και να αποτρέψει την αποθάρρυνση, τη μη συμμετοχή και την πολιτική αποξένωση.

21. Η αυξανόμενη χρήση ΤΝ και τεχνολογιών ΤΝ απαιτεί δικλείδες ασφαλείας και ανθρώπινη εποπτεία. Απαιτείται επαρκής γραμματισμός στην ΤΝ μεταξύ των χρηστών, ώστε να μπορούν να αλληλεπιδρούν και να χρησιμοποιούν τα εν λόγω συστήματα με δεοντολογικά ορθό τρόπο, με κριτική ικανότητα, ασφάλεια και διαφάνεια, καθώς και με πλήρη επίγνωση του δυνητικού αντικτύπου τους στους νέους.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΟΤΙ:

22. Το ψηφιακό οικοσύστημα διαθέτει σημαντική ισχύ όσον αφορά τη διαμόρφωση του δημοκρατικού λόγου, της κοινής γνώμης και της συμμετοχής όλων των Ευρωπαίων πολιτών στα κοινά.

23. Οι δεξιότητες υπεύθυνης λήψης αποφάσεων και κριτικής σκέψης, σε συνδυασμό με τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης και στην τεχνητή νοημοσύνη, είναι πολύτιμα εργαλεία για την καταπολέμηση της διάδοσης της παραπληροφόρησης και της εσφαλμένης πληροφόρησης καθώς παρέχουν στους νέους τη δυνατότητα να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα την πηγή των πληροφοριών και να μην πέφτουν θύματα ψευδούς ή παραπλανητικού περιεχομένου.

24. Η προώθηση της κατανόησης και της μάθησης σχετικά με τη συναισθηματική νοημοσύνη στο πλαίσιο της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης μπορεί να βελτιώσει την προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη των νέων, βοηθώντας τους να αυξήσουν τη συναισθηματική ανθεκτικότητά τους, να αναπτύξουν ενσυναίσθηση και να δημιουργήσουν ουσιαστικές κοινωνικές σχέσεις.

25. Εξακολουθούν να υφίστανται φραγμοί στην ουσιαστική διαδικτυακή συμμετοχή για πολλούς νέους, συμπεριλαμβανομένων των φραγμών που οφείλονται σε κοινωνικοοικονομική μειονεξία, αναπηρία, περιορισμένη πρόσβαση σε υποδομές ή έλλειψη υποδομών και ανεπαρκείς δεξιότητες συμμετοχής στο διαδίκτυο.

26. Η διά βίου μάθηση είναι απαραίτητη για να μπορούν οι πολίτες, ιδίως οι νέοι, να αποκτούν συνεχώς νέες γνώσεις για το περιβάλλον πληροφοριών και να εμπλουτίζουν τις δεξιότητές τους ώστε να προσαρμόζονται στις τεχνολογικές αλλαγές.

27. Στη διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία που πραγματοποιήθηκε στο Δουβλίνο στις 27-30 Σεπτεμβρίου 2026, οι νέοι πρότειναν τις ακόλουθες συστάσεις:

1. Συνδημιουργία χώρων για τη νεολαία που εμπνέουν εμπιστοσύνη, με σκοπό τον εθνικό και ευρωπαϊκό διάλογο

   Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να προσφέρουν ενισχυμένα εθνικά πλαίσια διαλόγου στα πρότυπα του πλαισίου διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία, βασισμένα στις τοπικές προτεραιότητες για τη νεολαία και συνδεδεμένα με την εθνική και ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει μόνιμους, συμπεριληπτικούς και συνδημιουργημένους τοπικούς συμμετοχικούς χώρους για τη νεολαία, που θα διασφαλίζουν τη συμμετοχή πολύμορφων και υποεκπροσωπούμενων ομάδων νέων. Οι εθνικές κυβερνήσεις και οι δήμοι θα πρέπει να διασφαλίζουν την ουσιαστική, προσβάσιμη, οικονομικά υποστηριζόμενη και βιώσιμη συμμετοχή, μέσω συμπράξεων με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

2. Θέσπιση πλαισίου για τον γραμματισμό σε θέματα πληροφοριών

   Η ΕΕ θα πρέπει να θεσπίσει ένα πλαίσιο για τον γραμματισμό σε θέματα πληροφοριών, το οποίο θα δίνει τη δυνατότητα στους νέους να κατανοούν το σημερινό τοπίο πληροφοριών και για τη δημιουργία του οποίου θα συνεργαστούν οι νέοι, η ΕΕ και οι σχετικοί συμφεροντούχοι. Το πλαίσιο θα πρέπει να υποστηρίζει τους νέους ώστε να εντοπίζουν και να ιεραρχούν τις αξιόπιστες πηγές, να αναγνωρίζουν τις υποκειμενικές απόψεις στις πληροφορίες και να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο το περιεχόμενο φθάνει σε αυτούς· θα πρέπει, τέλος, να προωθεί τη λογοδοσία στους μηχανισμούς ανατροφοδότησης. Οι σχετικοί συμφεροντούχοι θα πρέπει να καθιστούν το συναφές πλαίσιο προσβάσιμο μέσω διαφόρων διαύλων.

3. Θέσπιση ευρωπαϊκού σήματος ποιότητας για διαφανείς και επαληθευμένους παρόχους πληροφοριών

   Θα πρέπει να θεσπιστεί ευρωπαϊκό σήμα ποιότητας, το οποίο θα χορηγείται από ανεξάρτητο τρίτο ίδρυμα με εθνικά υποκαταστήματα και θα ταυτοποιεί με σαφή και αναγνωρίσιμο τρόπο τους επαληθευμένους, αξιόπιστους, διαφανείς και υπεύθυνους παρόχους πληροφοριών. Το σήμα ποιότητας είναι ένα εργαλείο ασφάλειας που πρέπει να χρησιμοποιείται στις πλατφόρμες μέσων επικοινωνίας για την επαλήθευση της διαφάνειας των διαδικασιών που ακολουθούν, συμπεριλαμβανομένων των πηγών, της χρήσης ΤΝ, της χρηματοδότησης και των αυτοματοποιημένων διορθώσεων κειμένου που χρησιμοποιούνται χωρίς ανθρώπινη εποπτεία.

4. Σχεδιασμός των ψηφιακών πλατφορμών με προτεραιότητα το βέλτιστο συμφέρον των νέων

   Η ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι ψηφιακές πλατφόρμες έχουν ως γνώμονα τους χρήστες και όχι το κέρδος. Απαιτείται μεγαλύτερη διαφάνεια σχετικά με το περιεχόμενο που προβάλλεται στους νέους, ώστε να μπορούν να καταλαβαίνουν από πού προέρχεται και να κάνουν συνειδητές επιλογές (π.χ. μέσω ενσωματωμένων παραπομπών στις πηγές). Απαιτούνται καλύτερα εργαλεία όσον αφορά λειτουργίες όπως η ατέρμων κύλιση (infinite scroll). Τα εργαλεία αυτά πρέπει να ενσωματώνονται εκ σχεδιασμού στις πλατφόρμες. Οι ψηφιακές πλατφόρμες πρέπει να προωθούν ευκαιρίες για τους νέους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες εκτός των διαδικτυακών χώρων.

5. Ανάπτυξη κανονισμών σχετικά με τους αλγόριθμους των επιγραμμικών πλατφορμών για τη μείωση της πόλωσης

   Με βάση την υφιστάμενη πολιτική, όπως τον κανονισμό για τις ψηφιακές υπηρεσίες, η ΕΕ θα πρέπει να καταπολεμήσει τους αλγόριθμους συστάσεων και τα συστήματα κατάταξης που χρησιμοποιούν, χωρίς να λογοκρίνει το ίδιο το περιεχόμενο. Αυτοί οι αλγόριθμοι και τα συστήματα κατάταξης δίνουν προτεραιότητα στο εμπρηστικό περιεχόμενο προκειμένου να μεγιστοποιήσουν τη συμμετοχή των χρηστών. Επιπλέον, όλες οι πλατφόρμες θα πρέπει να παρέχουν στους χρήστες έναν πιο προσβάσιμο τρόπο να προσαρμόζουν οι ίδιοι τη λειτουργία των αλγορίθμων τους, και επίσης να εγγυώνται τη διαφάνεια όσον αφορά τα συλλεγόμενα δεδομένα.

Οι συστάσεις δεν επιβάλλουν ουδεμία τυπική απαίτηση όσον αφορά τις πολιτικές για τη νεολαία σε σχετικά επίπεδα. Ωστόσο, μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για τα κράτη μέλη και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

28. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανάπτυξης στρατηγικής προσέγγισης σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση των κυριότερων σύνθετων προκλήσεων που θέτει το περιβάλλον πληροφοριών και να συνεχίσουν να προωθούν την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας, μεταξύ άλλων μέσω της ουσιαστικής συμμετοχής των νέων στην προετοιμασία, τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εν λόγω προσέγγισης.

29. Να προωθήσουν τον διάλογο της ΕΕ για τη νεολαία ως σημαντικό μηχανισμό συστηματικών διαβουλεύσεων με τους νέους, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αλληλεπίδρασή τους με το περιβάλλον πληροφοριών, και να χρησιμοποιήσουν τις εισηγήσεις και τις συστάσεις τους στις σχετικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων και την εκπόνηση πολιτικών.

30. Να αναγνωρίσουν και να στηρίξουν τον μοναδικό ρόλο των νέων ως ομότιμων εκπαιδευτών και πρεσβευτών, οι οποίοι μπορούν να προσεγγίσουν και να επηρεάσουν τους συνομηλίκους τους εκτός της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης, καθώς και τον ρόλο που διαδραματίζουν πολλοί από αυτούς στη διαγενεακή μάθηση.

31. Να στηρίξουν και να παράσχουν πόρους στους εκπαιδευτικούς, τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας και τις οργανώσεις νεολαίας, σε συνεργασία με άλλους σχετικούς εμπειρογνώμονες, τις οικογένειες και λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη, για την ανάπτυξη μεθοδολογιών και εργαλείων που ενισχύουν την ανθεκτικότητα των νέων απέναντι στην παραπληροφόρηση, την εσφαλμένη πληροφόρηση και τη χειραγώγηση στο διαδίκτυο, με σκοπό να τους ενδυναμώσουν και να τους βοηθήσουν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες και υπεύθυνες αποφάσεις[18].

---

18 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού, *Κατευθυντήριες γραμμές για διδάσκοντες και εκπαιδευτικούς σχετικά με την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και την προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης – επικαιροποιημένη έκδοση*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2766/5220136

32. Να εντείνουν τις προσπάθειες για να διασφαλίσουν ότι οι νέοι κατανοούν τα δικαιώματά τους στο περιβάλλον πληροφοριών μέσω τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών δομών που υποστηρίζουν την πληροφόρηση των νέων, όπως τα εθνικά συμβούλια νεολαίας, οι οργανώσεις νεολαίας, ο ERYICA, το Eurodesk και η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας.

33. Να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν τον διάλογο μεταξύ των νέων, των παρόχων εκπαίδευσης, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, των οργανώσεων νεολαίας, των γονέων, των οικογενειών, των φροντιστών, των νόμιμων κηδεμόνων και της ευρύτερης κοινωνίας των πολιτών για την αντιμετώπιση των ευκαιριών και των προκλήσεων που προκύπτουν από το περιβάλλον πληροφοριών.

34. Να προωθήσουν μια προσέγγιση διά βίου μάθησης που θα επιτρέπει στους πολίτες όλων των ηλικιών να αναπτύσσουν δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλες για το εξελισσόμενο περιβάλλον πληροφοριών.

35. Να αξιοποιήσουν πλήρως, κατά περίπτωση, τα υφιστάμενα κονδύλια, εργαλεία και προγράμματα συνεργασίας της ΕΕ για τη στήριξη των εξελίξεων, των πρωτοβουλιών και των προσεγγίσεων που σχετίζονται με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτεί το εξελισσόμενο περιβάλλον πληροφοριών.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ:

36. Να συνεχίσουν την ανταλλαγή απόψεων και τεκμηριωμένων πληροφοριών, τη διευκόλυνση της συνεργασίας και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις πολιτικές και νομικές δεσμεύσεις που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της διάδοσης εσφαλμένης πληροφόρησης και παραπληροφόρησης, στην αντιμετώπιση της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό και στην ενίσχυση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, ιδίως μεταξύ των νέων και συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων.

37. Να βελτιώσουν τις γνώσεις και την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη χειραγώγηση πληροφοριών και τις παρεμβάσεις από το εξωτερικό και τις διαδικασίες παραπληροφόρησης και εσφαλμένης πληροφόρησης, για παράδειγμα, μέσω διεπιστημονικής έρευνας, συλλογής δεδομένων σχετικά με τα πρότυπα κατανάλωσης πληροφοριών καθώς και μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η χρήση των υφιστάμενων δομών και η εμπειρογνωσία μη θεσμικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων (EDMO)[19] και το ευρωπαϊκό δίκτυο ελεγκτών γεγονότων.

38. Να συνεχίσουν να προωθούν και να αναπτύσσουν την κριτική σκέψη, τις πρωτοβουλίες για τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, τις γνώσεις ψηφιακής υγιεινής[20] και άλλες σχετικές δεξιότητες και ικανότητες που χρειάζονται οι νέοι, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για την ενεργό συμμετοχή τους στο εξελισσόμενο περιβάλλον πληροφοριών.

---

19 https://edmo.eu/

20 Ο όρος «ψηφιακή υγιεινή» αναφέρεται στην επίτευξη υγιούς ισορροπίας μεταξύ ψηφιακών και μη ψηφιακών δραστηριοτήτων στην καθημερινότητα, με έμφαση κυρίως σε συμπεριφορικές πρακτικές, όπως η μείωση και η αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου έκθεσης σε οθόνες, καθώς και η βελτίωση της ασφάλειας στο διαδίκτυο. (Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση και την προστασία της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων στην ψηφιακή εποχή (Ιούνιος 2025), έγγραφο 10430/1/25 REV 1).

39. Να συνεχίσουν να προωθούν και να αναπτύσσουν τον γραμματισμό στην ΤΝ ως αναπόσπαστο στοιχείο του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας των νέων, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, και να τους στηρίζουν για την από κοινού ανάπτυξη μεθοδολογιών γραμματισμού στην ΤΝ με τους νέους και για τους νέους.

40. Να προωθήσουν την εφαρμογή των επικαιροποιημένων κατευθυντήριων γραμμών του 2026 για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές σχετικά με την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης[21], καθώς και του πλαισίου γραμματισμού ΕΕ-ΟΟΣΑ στην ΤΝ για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση[22].

41. Να στηρίξουν τους νέους μέσω οργανώσεων νεολαίας και άλλων μορφών ουσιαστικής συμμετοχής των νέων με στόχο την προώθηση των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της δημοκρατίας, καθώς και μέσω των εθνικών συμβουλίων νεολαίας κατά περίπτωση, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ενεργός συμβολή τους στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση πολιτικών που επηρεάζουν τη ζωή τους. Να αυξήσουν τις ευκαιρίες για πρωτοβουλίες νέων που προωθούν τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αλληλεγγύη, τη διαγενεακή δικαιοσύνη, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και τη δημοκρατική ανθεκτικότητα.

42. Να στηρίξουν τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας, τις οργανώσεις νεολαίας και τις υπηρεσίες πληροφόρησης για τους νέους, καθώς και άλλους σχετικούς εμπειρογνώμονες και συμφεροντούχους, όπως τα Κέντρα Ασφαλούς Διαδικτύου, στο πλαίσιο του ρόλου τους ως παρόχων πληροφοριών και στήριξης στους νέους, και να τους δώσουν τη δυνατότητα να διαδίδουν ποιοτικές, φιλικές προς τους νέους και προσβάσιμες πληροφορίες, ώστε να εφοδιάζουν τους νέους με τις ικανότητες που απαιτούνται για την πλοήγηση στο σύγχρονο περιβάλλον πληροφοριών.

---

21 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού, *Κατευθυντήριες γραμμές για διδάσκοντες και εκπαιδευτικούς σχετικά με την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και την προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης – επικαιροποιημένη έκδοση*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2766/5220136

22 ΟΟΣΑ / Ευρωπαϊκή Ένωση (2026). Empowering learners for the age of AI: An AI literacy framework for primary and secondary education (Ενδυνάμωση των μαθητών στην εποχή της ΤΝ: πλαίσιο γραμματισμού στην ΤΝ για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση). OECD Publishing, Παρίσι. https://doi.org/10.1787/65cd27d4-en

43. Να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρουν το πρόγραμμα Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, καθώς και άλλα σχετικά προγράμματα της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», για τη στήριξη έργων που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού των νέων στα μέσα επικοινωνίας και στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

44. Να διευκολύνει τη συνεχή ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, έρευνας και στοιχείων σχετικά με την ανθεκτικότητα των νέων έναντι της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, της παραπληροφόρησης και της εσφαλμένης πληροφόρησης μεταξύ των κρατών μελών και όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών μέσω των υφιστάμενων δικτύων, δομών και πλατφορμών[23].

45. Να προωθήσει τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών για την ενδυνάμωση των νέων ώστε να πλοηγούνται με ασφάλεια στο περιβάλλον πληροφοριών.

46. Να δημιουργήσει περαιτέρω ευκαιρίες για την αξιοποίηση, την επέκταση και τη συνέχιση της ενίσχυσης του ελέγχου από τη σκοπιά της νεολαίας στις νομοθετικές διαδικασίες και στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής και να αυξήσει τη διαφάνειά του.

---

23 Όπως η ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας.

47. Να συνεχίσει να διευκολύνει τους ουσιαστικούς διαλόγους πολιτικής με τη νεολαία μεταξύ των νέων και των επιτρόπων σχετικά με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Ασπίδας Δημοκρατίας και όλων των σχετικών τομέων πολιτικής που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση των κοινωνιών μας και να συνεχίσει να ενισχύει και να αναπτύσσει περαιτέρω τον διάλογο της ΕΕ για τη νεολαία ως βασικό μηχανισμό για τη διαρθρωμένη συμμετοχή των νέων στη χάραξη πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, καθώς επίσης να ενισχύσει την πλατφόρμα της ΕΕ για τη συμμετοχή των παιδιών.

48. Να ενθαρρύνει και να στηρίξει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την ανάπτυξη κοινοτήτων, τις πρωτοβουλίες γραμματισμού στα ψηφιακά μέσα και στην ΤΝ και τη δημοκρατική ανθεκτικότητα μέσω των υφιστάμενων δικτύων, δομών και πλατφορμών.